

З сусветным гучаннем!

Сёлетняя Мінская міжнародная кніжная выстаўка-кірмаш сталася па-праўдзе незвычайнай. І не толькі таму, што ў ёй прымалі ўдзел экспаненты ажно з 28 краін свету, якія прадставілі тысячы кніжных навінак з розных куткоў нашай планеты. Справа ў тым, што побач з Нацыянальным выставачным цэнтрам "БелЭКСПА" на праспекце Пераможцаў у будынку Палаца Незалежнасці ў гэтыя ж самыя дні адбываліся перамовы ў фармаце "нармандскай чацвёркі", якая вырашала пытанні міру на ўсходзе Украіны.

Юрый ЧАРНЯКЕВІЧ

XXII Мінская міжнародная кніжная выстаўка-кірмаш: форум, пісьменёны на чарапахах, пазлы ды іерогліфы

Свет і мір

Словы аб міры, згодзе ды кансалідацыі грамадства гучалі і пад час працы Міжнароднага кніжнага форума. Так, Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандар Лукашэнка ў сваім прывітанні ўдзельнікам XXII Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу і Міжнароднага сімпозіума літаратараў "Пісьменнік і час" зазначыў: "Не адно пакаленне беларусаў выхавана на кнігах, героі якіх становіліся прыкладам для пераймання, дапамагалі фарміраваць харектар, вучылі адданасці Радзіме, уменню знаходзіць выйсце з няпростых жыццёвых сітуаций. Для нас выключна важна, каб удумлівае, чулае слова літаратараў і ў далейшым служыла сцвярджэнню прынцыпаў маралі, пачуцця адказнасці чалавека

за лёс сваёй краіны, вучыла мілласэрнасці і дабру, садзейнічала кансалідацыі грамадства перад тварам выклікаў і пагроз ХХІ стагоддзя", — адзначыў Прэзідэнт. Кіраунік дзяржавы шчыра пажадаў ўдзельнікам і гасцям форума плённай работы, творчых поспехаў, шчасця і дабрабыту.

Міністр інфармацыі Рэспублікі Беларусь Лілія Ананіч на адкрыцці выстаўкі падкрэсліла, што кнігавыдаўцы розных краін сабраліся ў Мінску, каб сказаць, што кніга была і застаецца мостам дружбы ды супрацоўніцтва. А ўдзельнікі Міжнароднага форума літаратараў "Пісьменнік і час", што ладзіўся у кантэксле XXII Мінскай міжнароднай выстаўкі-кірмашу, прынялі заяву на адрес "нармандскай чацвёркі". Пісьменнікі 28 краін свету

павіншавалі ўдзельнікаў перамоў з праяўленай палітычнай воліяй і мудрасцю пры пошуку выйсця з сітуацыі баявых дзеянняў ды выказалі ўпэўненасць, што вынікі мінскіх пераговораў атрымаюць далейшае пазітыўнае развіццё, а ў Еўропе знікне гэты небяспечны ачаг вайны і наслідкі над людзьмі.

Дарэчы, сваю, магчыма, і не такую важкую ў агульнусветовым маштабе, але пачэсную справу па развіцці сяброўскіх адносін ды партнёрства на кніжным форуме падмацоўвалі не толькі заявамі. Да прыкладу, сапраўды важнай падзеяй сталася падпісанне Пагаднення аб супрацоўніцтве паміж Галоўным дзяржаўным упраўленнем па справах прэсы, выдавецтваў, радыёвяшчання, кінематографіі і тэлебачання Кітайскай Народнай Рэспублікі і Міністэрствам інфармацыі Беларусі аб перакладзе і выданні класічных літаратурных твораў Кітая і Беларусі ў 2015 — 2020 гадах.

Документ гэты, як падкрэсліла ў сваім выступленні пад час Між-

народнага форума літаратараў "Пісьменнік і час" Лілія Ананіч, з'яўляецца сапраўды знакавым. Ён дасць магчымасць беларускім і кітайскім кнігавыдаўцам, літаратарам кожны год сустракацца, папаўняць фонды бібліятэк класічнымі творамі. Рэалізоўваць такія значныя праекты будзе Саюз пісьменнікаў Беларусі і выдавецкі дом "Звязда".

А першы вынік ад падпісанага пагаднення ўжо ёсць. Так, запрашэнне прыняць удзел у Пекінскай кніжнай выстаўцы, якая традыцыйна праходзіць увесень, перадаў беларускім кнігавыдаўцам і літаратарам намеснік начальніка Кітайскай дзяржаўной адміністрацыі радыё, кіно і тэлебачання, намеснік начальніка Дзяржаўнага упраўлення па справах аўтарскага права Янь Сяхун. І гэта, натуральна, толькі першая ластаўка будучага плённага супрацоўніцтва беларускіх і кітайскіх літаратараў...

Заканчэнне артыкула
чытайце на старонцы 2.

Напрыклад, на стэндзе Пасольства ЗША ў Беларусі прапаноўвалі сабраць пазлы з карты Паўночнай Амерыкі. Некаторыя расійскія ўдзельнікі выстаўкі былі апрануты ў форму часоў Вялікай Айчыннай вайны, а на стэндзе Ірана гасцей вітала жанчына ў традыцыйным усходнім адзенні...

Але ж не варта, думеца, казаць, што галоўным героям выстаўкі, сталася, натуральна, Яе Вялікасць Кніга... Усе гэтыя тысячи кніжных навінак хацела ся гартаць, чытаць, набываць... І многія гості Міжнароднага кніжнага кірмашу менавіта гэтак і рабілі.

Галоўнымі ж прадметамі ўвагі кніжнага форуму сталіся, натуральна, тэма 70-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне ды маладзёжная тэма, бо, як вядома, 2015-ы абвешчаны ў Беларусі Годам моладзі. Акрамя таго, на выстаўцы ўшанавалі лаўрэатаў конкурсу маладых літаратараў "Першы раздзел", а таксама тут адбылося ўзнагароджанне пераможцаў 54-га Нацыянальнага конкурсу "Мастацтва кнігі" (у якім, дарэчы, прыняла ўдзел рэкордная колькасць выдавецтваў: ажно 46!) ды Міжнароднага конкурсу патрыятычнага плаката моладзі краін СНД "Нам дарагі мір", прысвечанага 70-годдзю Вялікай Перамогі.

У якасці заключэння

У мінульым нумары "К" я пісаў пра тое, што культурнікамі краіны пакуль даволі слаба выкарыстоўваюцца выстаўкі, падобныя да гэтай. Як і ўсе астатнія — турыстычныя, эканамічныя, інфармацыйна-тэхналагічныя, — дзе можна не толькі годна заявіць пра сябе, зладзіць рэкламу сваёй установы, але і прадставіць на суд гледачам ды гасцям міжнароднага форума свой цікавы праект, знайшоўшы тэмам чынам для яго спонсара, мецэната ці суаўтара...

Дык вось. Адной з наймногіх установ культуры, якія "засвяціліся" на XXII Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўцы-кірмашы, стаўся Замкавы комплекс "Mir". Музейшчыкі прадставілі гасцям форуму шматлікія выданні па гісторыі, каталогі, зборнікі навуковых канферэнций, кнігі па сваіх вернісажах ды многае іншае. Да таго ж тут жа можна было набыць разнастайную сувенірную прадукцыю, якая, як распавялі мне супрацоўнікі, разляталася проста на ўра...

Не варта і казаць, што дзякуючы адносна невялікому стэнду музей у Міры стаў яшчэ больш вядомы ў свеце. Я на свае вочы бачыў, як падыходзілі прадстаўнікі Кітая, Расіі, Ірана, як уважліва гості міжнароднага маштабнага мерапрыемства гарталі кнігі, задавалі пытанні, набывалі сувеніры... Чым не прыклад для пераймання іншымі музеінімі ўстановамі Беларусі, у першую чаргу — з Мінска? Пытанне, як падаецца, — з ліку рытарычных...

(Заканчэнне.
Пачатак на старонцы 1.)

Як па-карэйску "Янка"?

Дарэчы, пра тое, што Кітай з'яўляецца ганаровым гостем выстаўкі, мог здагадацца кожны адразу на ўвадзе ў выставачны павільён "БелЭКСПА": у кітайскай экспазіцыі было прадстаўлены каля пяці тысяч выданняў, а площа стэнда КНР займала ні многа ні мала — амаль 400 квадратных метраў! Тут ладзіліся презентациі тво-

З сусветным гучаннем!

XXII Мінская міжнародная кніжная выстаўка-кірмаш:
форум, пісьменёны на чарапахах,
пазлы ды іерогліфы на памяць

Намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар Бузоўскі, старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалай Чаргінец, міністр інфармацыі Рэспублікі Беларусь Лілія Ананіч і намеснік начальніка Кітайскай дзяржаўнай адміністрацыі рады, кіно і тэлебачання, намеснік начальніка Дзяржаўнага ўпраўлення па справах аўтарскага права Ян Слахун пад час адкрыція выстаўкі.

раў кітайскіх аўтараў, адбылася цырымонія перадачы кніг Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі ды творчыя аўтографы аўтараў на выданнях развіцця нацыянальных літаратур. А яшчэ кожны ахвотны мог паўзірацца ў экспанаты, прадстаўленыя на выстаўцы старожытнай кітайскай культуры друку і выданняў. Да прыкладу, мяне, сярод іншага, асабліва зацікавілі панцыры чарапах і косткі жывёл, на якіх былі напісаны старожытныя кітайскія іерогліфы. Пісьменёны гэтыя, да слова, былі зроблены яшчэ ў апошні перыяд эпохі дынастыі Шан. Калі хто не ведае, гэта XIV — XI стагоддзе да нашай эры.

Увогуле, кожны экспанент кірмашу спрабаваў уразіць наведальнікаў чымосьці незвычайнім. Непадалёк, на стэндзе Карэі, купка падлеткаў разбріала вялікія лісты паперы — і таксама з іерогліфамі. Праўда, ужо сучаснымі і карэйскімі. Справа ў тым, што супрацоўнікі экспазіцыі пісалі чорнай тушшю імя кожнаму ахвотнаму. "А як па-карэйску будзе "Янка"? А як — "Настасся"? А як — "Сяргей"? — пыталіся хлопчыкі і дзяўчыны. І жанчына-карэянка не толькі адказвала на іх запыты, але і адразу ж вымалёўвала гэтыя імёны на кавалку паперы...

Увогуле, кожны экспанент кірмашу спрабаваў уразіць наведальнікаў чымосьці незвычайнім.

Напрыклад, на стэндзе Пасольства ЗША ў Беларусі прапаноўвалі сабраць пазлы з карты Паўночнай Амерыкі. Некаторыя расійскія ўдзельнікі выстаўкі былі апрануты ў форму часоў Вялікай Айчыннай вайны, а на стэндзе Ірана гасцей вітала жанчына ў традыцыйным усходнім адзенні...

Але ж не варта, думеца, казаць, што галоўным героям выстаўкі, сталася, натуральна, Яе Вялікасць Кніга... Усе гэтыя тысячи кніжных навінак хацела ся гартаць, чытаць, набываць... І многія гості Міжнароднага кніжнага кірмашу менавіта гэтак і рабілі.

Галоўнымі ж прадметамі ўвагі кніжнага форуму сталіся, натуральна, тэма 70-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне ды маладзёжная тэма, бо, як вядома, 2015-ы абвешчаны ў Беларусі Годам моладзі. Акрамя таго, на выстаўцы ўшанавалі лаўрэатаў конкурсу маладых літаратараў "Першы раздзел", а таксама тут адбылося ўзнагароджанне пераможцаў 54-га Нацыянальнага конкурсу "Мастацтва кнігі" (у якім, дарэчы, прыняла ўдзел рэкордная колькасць выдавецтваў: ажно 46!) ды Міжнароднага конкурсу патрыятычнага плаката моладзі краін СНД "Нам дарагі мір", прысвечанага 70-годдзю Вялікай Перамогі.

У якасці заключэння

У мінульым нумары "К" я пісаў пра тое, што культурнікамі краіны пакуль даволі слаба выкарыстоўваюцца выстаўкі, падобныя да гэтай. Як і ўсе астатнія — турыстычныя, эканамічныя, інфармацыйна-тэхналагічныя, — дзе можна не толькі годна заявіць пра сябе, зладзіць рэкламу сваёй установы, але і прадставіць на суд гледачам ды гасцям міжнароднага форума свой цікавы праект, знайшоўшы тэмам чынам для яго спонсара, мецэната ці суаўтара...

Дык вось. Адной з наймногіх установ культуры, якія "засвяціліся" на XXII Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўцы-кірмашы, стаўся Замкавы комплекс "Mir". Музейшчыкі прадставілі гасцям форуму шматлікія выданні па гісторыі, каталогі, зборнікі навуковых канферэнций, кнігі па сваіх вернісажах ды многае іншае. Да таго ж тут жа можна было набыць разнастайную сувенірную прадукцыю, якая, як распавялі мне супрацоўнікі, разляталася проста на ўра...

Не варта і казаць, што дзякуючы адносна невялікому стэнду музей у Міры стаў яшчэ больш вядомы ў свеце. Я на свае вочы бачыў, як падыходзілі прадстаўнікі Кітая, Расіі, Ірана, як уважліва гості міжнароднага маштабнага мерапрыемства гарталі кнігі, задавалі пытанні, набывалі сувеніры... Чым не прыклад для пераймання іншымі музеінімі ўстановамі Беларусі, у першую чаргу — з Мінска? Пытанне, як падаецца, — з ліку рытарычных...